

Protokoll styremøte

16.oktober 2019

Til stede fra:

Styre: Erling Gresseth, Ann Kristin Nes, Torill Helgerud, Per Øyvinn Sola, Per Ivar Laumann, Kristian Hovde

1. varamedlem Mari Østbye

Adm: Oddbjørn Flataker.

Møtested: Scandic Gardermoen.

Styreleder ønsker velkommen til styremøte i TYR., dagen før ledermøte. Vi har mange saker, og som det står i innkallingen at vi skal holde på til vi er ferdig. Viktig at vi har fått bruke mest tid på de sakene som er viktigst. Målsetningen er at vi skal bli ferdig til middag kl.20

Sak 90-2019. Godkjenning av innkalling og saksliste.

Vedtak :

Innkalling og saksliste godkjent.

Meldt sak under eventuelt :

1. Habilitetsspørsmål knyttet til styrets vedtak i sak 83-2019- fra Charolias.
2. Svar på brev fra Norvald Aas før styremøte i august.

Sak 91 -2019 Godkjenning av protokoll fra styremøte 21. august 2019

Vedtak:

Protokoll fra styremøte 21. august godkjennes og underskrives av de som var tilstede.

Sak 92-2019 Orienteringssaker

Sak 92 a Orientering fra møter vi har deltatt i.

Sak 92 b Rapport fra det organiserte avlsarbeidet

Sak 92 c Orientering fra informasjon og organisasjon

Sak 92 d Generell informasjon fra administrasjonen

Vedtak:

Styret tar orienteringen i sak 92a,92 b ,92c og 92 d til etterretning

Sak 93 -2019 Regnskap per august 2019

Med saksdokumentene var det lagt med regnskapsrapport per august 2019, men kommentarer for inntekt og kostnadssiden. Regnskapet viser lik utvikling som det er rapportert om tidligere og er om lag en million dårligere enn på samme tid i fjor, men bedre enn budsjett. Vi styrer etter å ha et resultat per desember som er i tråd med budsjett.

Vedtak:

Styret tar orienteringen om regnskapet per august til etterretning

Sak 94 -2019 Presentasjon og oppsummering av medlemsundersøkelsen 2019. **Forslag til prioriteringer**

TYR har gjennomført en medlemsundersøkelse i perioden 3 mai til 3. juni. Medlemsundersøkelsen er en del av arbeidsprogrammet for 2019. Totalt var det 750 eller 42,2 % som startet på å svare og 615 eller 34,6 % av alle som fikk den tilsendt som svarte. Dette er meget gode tall for en slik undersøkelse.

Undersøkelsen og spørsmål vi ønsket svar på var:

Demografi, Driftsforhold, Driftsform. TYR som avls og interesseorganisasjon, Økonomi, Lokale aktiviteter, Medlemsfordeler, Digitale medier, Semin og inseminering, Kjønnseparering, Avl og veiing.

Vedtak:

Styret tar orienteringen om resultat fra medlemsundersøkelsen til etterretning. De gis orientering om hovedelementene i medlemsundersøkelsen i ledersamlingen 17. oktober. Prioriteringer som det skal jobbes med tas med i arbeidsprogrammet for 2020.

Sak 95-2019 Disruptive gener, herunder belgisk blå i norsk **storfekjøttproduksjon – status så langt**

Spørsmålet knyttet til disruptive gener har vært en sak som har vært opp til diskusjon i mange sammenhenger i norsk landbruk. Styret i TYR har vedtak fra 2013 om at det ikke skal avles på disruptive gener. Sener er saken blitt behandlet i styre flere ganger de senere årene. Som en følge at vi ikke skal avle på disruptive gener har det vært ønske om at vi kunne teste og all import av genetikk fri for disse, da TYR må teste alle kalver inn til test fri for disse hver testomgang. Dette har en kostnad på mellom 75-100 tusen hvert år og har gjort slike vedtak

1. TYR skal følge opp alle raser som er med i nasjonalt avlsarbeid med å teste fri for uønskete gener som ansees som defekter.
2. TYR følger opp saken knyttet til defekter i Koorimp for å få dette inn i tilleggskravene, slik at vi unngår danske og irske forhold (sikkert og flere land) der det brukes mye semin med dobbeltmuskulatur i bruksdyrkryssning

Disruptive mutasjoner er spesielt hos homozygotedyr være forbundet med:

- Økt muskelmasse, +20% • Mindre knokkelmasse, -10% • Mindre fett • Nedsatt utholdenhet
- Senere kjønnsmodning • Nedsatt fruktbarhet og flere tilfeller av tidlig fosterdød
- Kalvings vansker • Nedsatt melkemengde • Økt kalvedødelighet • Dårligere kalvingsevne .

Saken knyttet til disruptive gener er tatt opp i diskusjoner med Nortura og KLF, og det ble enighet om at Nortura tar ansvar for å nedsette en arbeidsgruppe for å se på saken. Arbeidsgruppen består av TYR, Geno, Animalia, KLF, Nortura, Norges Bonde- og Småbrukarlag og Norges Bondelag.

Det er og i høst kommet henvendelse til Geno for å få registrert semin nummer på belgisk blå som er importert til Norge.

Mandatet til gruppen er godkjent av alle som er med.

Styret fikk orientering om arbeidet så langt og gjorde slikt vedtak.

Vedtak

Styret tar informasjon om arbeidet i arbeidsgruppe om disruptive gener til etterretning. Styret ønsker den foreløpig rapport til gjennomgang før den blir endelig.

Sak 96-2019 Oppfølging av sak av sak 84-2019 Sønner som det skal testes kalver etter , testomgangen 2021-2022

I sak 84-2019- Avviksbehandling av inntak av testosker til fenotypetesten.

Behov for revidering av avlsplaner for raser med nasjonal avlsprogram

ble det gjort slikt vedtak:

Vedtak:

Styret slutter seg til administrasjonens avviksbehandling knyttet til inntak av okser til testomgangen 2019-2020.

Raselagene pålegges å ha en grundig gjennomgang av sine avlsplaner , slik at de er i tråd med vedtatte strategier der kjøttfeavl er virkemiddel for norsk storfekjøttproduksjon.

Fedre som det skal testes sønner etter for de kommende testomgangene og som offentligjøres i oksekatalogen for 2020 gjennomgås. Importokser vurderes spesielt knyttet til ønsket egenskaper per rase. Styret informeres om disse sakene på styremøte i oktober

Reviderte avlsplaner for raser med nasjonalt avlsprogram oversendes styre for endelig godkjenning innen 1. mai 2020.

Arbeidet med revidering av gjeldene avlsplaner er satt i verk. Team Avl har kommet med forslag til endringer som er oversendt kompetansegruppe avl, som har kommet med innspill.

Målsetningen er at ny revidert avlsplaner skal være ferdig til behandling i raselagenes årsmøte i høst.

Styret ønsket å bli informert om etter hvilke fedre som det skal testes sønner etter som blir publisert i oksekatalogen som trykkes og sendes ut med TYRmagasinet i desember.

For å oppfylle kravet i styrets vedtak i sak 84-2019 foreslår administrasjonen slik framdrift.

1. Raselagenes avlsplaner gjennomgås og revideres i henhold til vedtak i sak 84-2019
2. Når forslag til prioriteringer per rase er klart, kommuniseres dette med kompetansegruppe avl.
3. Innspill og korrigeringer tas hensyn til og forslagene oversende avlsutvalgene i raselagene for innspill og kommentarer.
4. Endeling prioriteringer per rase som skal danne grunnlag for nye testkandidater for testomgangen 2021-2022 deles med styret i Connection.
5. Saken knyttet til prioriteringer slik det er nevnt i punkt 4. settes opp som orienteringssak til styremøte 26. november , der det gis mer utfyllende begrunnelser for de prioriteringer som er gjort.

Vedtak.

Styret slutter seg til administrasjonens forslag til å oppfylle styrets vedtak i sak 84-2019, knyttet til informasjon om hvilke fedre det skal testes etter som offentligjøres i oksekatalogen for 2020.

Sak 97- 2019 Framtidig administrativ ledelse i TYR

Med saksdokumentene var det laget et notat knyttet til de utfordringer og muligheter norsk landbruk generelt og TYR og ammekunæringen spesielt står overfor framover. Dette med bakgrunn i hvordan den framtidige kompetanse og ledelse som er nødvendig framover

Styret hadde en gjennomgang knyttet til disse spørsmålene .Daglig leder har avtale om å stå i stillingen fram til sommeren 2019.

Vedtak

Styreleder vil sammen med daglig leder lage forslag til prosesser som er nødvendig. Dette presenterer på neste styremøte.

Sak 98-2019 Utvikling seminokser – eliteokser fra 2005- til d.d. Avlsframgang per rase – tall fra Staur.

Med saksdokumentene var det laget en oversikt over utvikling over seminokser som ble eliteokse – samt avlsframgang på per rase på egenskaper som vi tester etter på Staur.

Styret hadde en grundig diskusjon om de tallene som ble presentert knyttet til GFO, FUP, total føropptak, tilvekst, gjennomsnittlig ryggmuskeldybde.

I tillegg var det lagt med svar knyttet til fødselsindekser for ku og kvige.

Styret gjorde slik vedtak i saken.

Vedtak:

Styret tar orienteringen til etterretning. Ber om at saken knyttet til indekser fødsel tas opp igjen i avlsrådet slik at en får diskutere tiltak for hvordan dagens tall som det settes spørsmål med skal tolkes.

Sak 99 – 2019 Europeklassifisering – utvikling i klasser Ung okse EUROPE klassifisering- utvikling i klasser for Ung okse kjøttfe.

Med saksdokumentene var det lagt ved en god informasjon om TYR sitt engasjement knyttet til overgangen fra subjektiv til objektiv(lengdemåling) klassifisering.

TYR har tatt opp konsekvensene av endringene, samt klassifiseringen ikke tar nødvendig hensyn til avlsarbeidet på kjøttfe som har vært gjort gjennom 20 år.

Endring i metode i klassifiseringen viser tydelig at noen raser får større endringer i + og – i skalaen.

TYR har krevd nødvendig dokumentasjon via nedskjæringsforsøk at det nye systemet gjenspeiler det som er den virkelige verdien av slaktet i markedet.

Styret mener at en må kreve en raskere tilbakemelding på de spørsmålene som en har stilt. Hvis endringer i avregningspris knyttet til klasser er den riktige så må dette og kommuniseres til medlemmene på en god måte.

De som opplever nedgang i klasse bør informeres om at det gamle systemet var feil og at de dermed fikk for mye betalt. Likeens så må tilsvarende svar gis til de som nå har fått bedre klasse at de har fått for lite betalt tidligere.

Vedtak

Styret jobber videre med oppfølging av klassifiserings systemet opp mot Animalia og markedsaktørene.

Sak 100 – 2019 Prosjekt Quality – Guaranteed

KONSEPTET

QUALITY -GARANTEED- KJØTTPRODUKSJONEN FRA AMMEKU

Med saksdokumentene var det lagt med en beskrivelse med bakgrunn, hensikt, krav, markedsføring og kommunikasjonsmål til storfekjøttproduksjon, knyttet til konseptet. I dagens marked er det tydelig tegn på at forbrukere etterspør mer informasjon knyttet til hvordan produksjon av bla kjøtt foregår hos norske bønder.

Priser i markedet ser ut til i 2019 å ha en negativ utvikling, og markedsføring av storfekjøtt bli generell og ikke tydelig på produksjonsformen.

Konseptet er tenkt å ivareta alle disse elementene, og der vi går fra et tilvekstfokus til et forbrukerfokus.

Styret hadde en grundig diskusjon om forslaget og mener dette er veien å gå framover. Det er nødvendig med å gå gjennom de forslagene som er presentert og gjorde slik vedtak.

Vedtak :

Det jobbes vider med forslaget gjennom en arbeidsgruppe med representanter fra styre og administrasjon.

Styrets representanter er Kristian og Ann Kristin.

Saken kommer opp igjen på nest styremøte.

Sak 101 Salg semin – norsk marked – eksportsatsing

Administrasjonen ved organisasjonssjefen orienterte om arbeidet som er gjort knyttet til salg av semin på i det norske markedet og eksportsatsingen. Med dagens ressurser så er det vanskelig å prioritere dette foran de andre oppgavene framover.

Salg og distribusjonssystem i dag er gjennom avtale vi har med Geno

Vedtak:

Styret tar orienteringen om salg semin- norsk marked og eksport til etterretning. Styret holdes orientert om saken. Styret ber og administrasjonen om å se på om dette arbeidet kan oppprioriteres noe framover

Sak 102 Presentasjon av ny webbløsning

Styret fikk orientering om forslag til endringer i dagens web- løsning. Jobben er ikke helt i mål, men antar at vi lansere ny løsning før neste styremøte. Om det blir tid blir forslag og presentert i ledermøte

Forslag til vedtak:

Styret tar orienteringen om ny webside til etterretning. Forslaget presenteres om mulig i Ledermøte

Sak 103-2019 Ledersamlingen 17. oktober

Styret hadde en gjennomgang og fordeling av styrets oppgaver knyttet til ledermøte. Styrets representanter deltar i separat møtene slik:

Raselagsdelen : Per Øivin, Kristian Hovde, Per Ivar

Fylkeslagdelen: Ann Kristin, Torill, Mari

Styreleder og daglig leder vil bli med i begge møtene, men til forskjellig tid. Styreleder bestemmer hvor en starter.

Vedtak .Styret slutter seg til forslag for gjennomføring av årsmøte og styrets rolle i Ledermøte

Sak 104-2019 Eventuelt.

104 A-2019 Habilitetsspørsmål knyttet til styrets vedtak i sak 83-2019- fra Charolias.

Representanter fra Charolais har tatt opp dette med vedtak i sak 83-2019 knyttet til habilitet for styrets medlemmer. Saken går konkret ut på en påstand om at dagens styre ikke er habil nok knyttet til egen raser.

Henvendelsen gjelder primært de eller den som representerer styret i Testutvalg – habilitetsregler ble vedtatt etablert i sak 83-2019 knyttet til habilitet punkt 4 som er slik:

4. Innstilling og utvelgelse av fenotypetestet okser til kategoriene semin, reserve og auksjonsokser.

Innstilling av okser i kategoriene semin, reserve og auksjon gjøres av TYRs administrasjon. Endeling utvelgelse gjøres av et Testutvalg bestående av en representant fra hvert raselag med nasjonal avl, en representant fra styret i TYR og Team Avl. Hvis noen i denne gruppen har okser som er med i TYRs innstilling er vedkommende inhabil og kan ikke delta i uttaksmøte. Uhildet varamann kan da delta.

Styret hadde en god gjennomgang av saken og gjorde slikt vedtak

Vedtak: Styret mener at spørsmål knyttet til habilitet er godt ivaretatt i alle de generelle habilitetsreglene som er vedtatt i sak 83-2019. Spesielt er dette med habilitet nevnt i punkt 4. Denne reglen skal og gjenspeiles og i raselagenes representanter i Testutvalget.

104 B- 2019 Svar på brev fra Norvald Aas før styremøte i august.

Det er blitt etterlyst svar fra Norvald Aas på brev sendt styret.

Vedtak : Administrasjonen svarer på brevet med bakgrunn i det vedtak som er gjort i sak 83- og 84 -2019 som er relevant i denne saken

Sak 105- 2019 Åpen post / evaluering av styremøte – Vedtak

Styret hadde en evaluering av styremøte. Selv med mange saker ble det tid til nødvendige diskusjoner i de viktig sakene.

Torill ga melding om at hun er forhindret til å møte i neste styremøte som er 26. november i forbindelse med Storfe 2019.

Styremedlemmer som skal delta på Storfe 2019 må melde seg på selv.

Gardermoen 16. oktober 2019

Erling Gresseth
Styreleder

Ann Kristin Nes
Nestleder

Torill Helgerud
Styremedlem

Per Øivin Sola
Styremedlem

Per Ivar Laumann
Styremedlem

Kristian Hovde
Styremedlem

Kopi til:

1.varamedlem Mari Østbye